

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
(О.Б. Жильцов)
« 04 » 09 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педагогіка (загальна та спеціальна)»

Змістовий модуль «Основи психолого-педагогічних досліджень»

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	першого (бакалаврського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.00.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0124/18
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » 20 18 р.

Київ – 2018

Розробник:

Таран Оксана Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Бабич Наталія Миколаївна., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Викладач:

Бабич Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Протокол від 30.08. 2018 р. № 8

Завідувач кафедри _____ (підпис) (О.В. Мартинчук)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми Логопедія)

(назва освітньої програми)

30.08. 2018 р.

Керівник освітньої програми _____ (підпис) (О.В. Мартинчук)

Робочу програму перевірено

03.09.2018 р.

Заступник директора _____ (підпис) (Р.О. Павлюк)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Змістовий модуль «Основи психолого-педагогічних досліджень»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Курс	1	-
Семестр	1	-
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	-
Аудиторні	28	-
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	10	-
Самостійна робота	18	-
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити з основами наукових досліджень, формувати знання про методи теоретичного та емпіричного дослідження, сформувати навички до організації та проведення психолого-педагогічних досліджень.

Завдання:

- формувати загальні компетентності: світоглядну, громадянську, комунікативну, міжособистісну взаємодію, інформаційно-комунікаційну, креативну, аналітичну, науково-дослідну, самоосвітню;
- формувати фахові компетентності: організаційну, теоретико-методологічну, психолого-педагогічну, методичну, спеціально-педагогічну, спеціально-методичну, деонтологічну;
- забезпечити набуття практичних навичок при формуванні психолого-педагогічної фахової компетентності у Центрі практичної підготовки «Логотренажер».

3. Результати навчання за дисципліною:

- знати теоретичні засади загальної та спеціальної педагогіки; вміти здійснювати пошук теоретичної та практичної інформації щодо особливостей та закономірностей розвитку різних категорій дітей з особливими потребами, особливостей корекційно-компенсаторної допомоги дітям з ООП;
- вміти здійснювати на базовому рівні власну науково-дослідну роботу, вміти визначати теоретико-методологічні засади дослідження, створювати план дослідження, аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати дослідження;
- на базовому рівні вміти раціонально вибирати та реалізувати теоретичні та емпіричні методи дослідження психолого-педагогічних феноменів;
- вміти продемонструвати навички самостійної наукової діяльності у процесі написання науково-дослідних робіт; самоорганізації та саморозвитку під час презентації результатів досліджень.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль «Основи психолого-педагогічних досліджень»							
Змістовий модуль 1. Організація наукових досліджень							
Тема 1. Сутність науки як сфери людської	7	2	-	2	-	-	3

діяльності.							
Тема 2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	6	2	-	2	-	-	2
Тема 3. Емпіричне психолого-педагогічне дослідження.	6	2	2	-	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	21	6	2	4	-	-	7
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти наукової діяльності							
Тема 1. Методи математичної статистики.	7	2	-	2	-	-	3
Тема 2. Форми подання та інтерпретації результатів дослідження.	7	2	-	2	-	-	3
Тема 3. Науково-дослідна робота студентів.	6	2	2	-	-	-	2
Тема 4. Презентація наукових робіт.	7	2	2	-	-	-	3
Модульний контроль	2						
Разом	29	8	4	4	-	-	11
Підготовка та проходження контрольних заходів	10						
Усього за змістовий модуль «Основи психолого-педагогічних досліджень»	60	14	6	8	-	-	18

5. Програма навчальної дисципліни

Програма змістового модуля «Основи психолого-педагогічного дослідження»

Змістовний модуль I. Організація наукових досліджень

Тема 1. Сутність науки як сфери людської діяльності

Поняття про науку. Загальні поняття та визначення. Історичні передумови виникнення науки. Поняття про наукове мислення. Системність у науковому пізнанні. Класифікація наук. Організація наукової діяльності в Україні.

Наукове дослідження. Класифікація наукових досліджень. Процес наукового дослідження: характеристика, етапи. Поняття про методологію дослідження: види, функції наукових досліджень. Загальнонаукові принципи. Методи та техніка наукових досліджень. Методологія теоретичних досліджень. Методологія емпіричних досліджень.

Ключові слова: наука, знання, пізнання, наукове мислення, системність.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [1, 5, 7]

Тема 2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній

роботі. Техніка роботи зі спеціальною літературою. Теоретичні методи дослідження: узагальнення, аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, ідеалізація, формалізація, аксіоматичний та системний методи, метод моделювання. Створення теоретичних моделей у педагогіці та психології.

Ключові слова: джерела інформації, теоретичні методи дослідження.

Рекомендована основна література [2, 5]

Рекомендована додаткова література [6, 7, 11]

Тема 3. Емпіричне психолого-педагогічне дослідження

Сутність педагогічного експерименту. Постановка наукової проблеми. Оформлення об'єкту та предмету дослідження. Гіпотеза дослідження. Завдання дослідження. Визначення залежної та незалежної змінних. Методи здобуття емпіричного матеріалу. Види емпіричного дослідження. Основна і контрольна група досліджуваних. Пілотне дослідження. Поняття про вибірку досліджуваних. Констатувальний та формувальний експеримент.

Ключові слова: наукова проблема, об'єкт, предмет, метод, мета, завдання дослідження, пілотне дослідження, емпіричне дослідження, констатувальний експеримент, формувальний експеримент.

Рекомендована основна література [1, 4]

Рекомендована додаткова література [2, 3, 4]

Змістовний модуль II

Прикладні аспекти наукової роботи

Тема 1. Методи математичної статистики

Сутність математичної статистики. Методи первинної та вторинної статистичної обробки результатів. Кореляційний аналіз та його специфіка застосування. Параметричні методи порівняння двох вибірок. Педагогічна технологія оцінювання ефективності нових методів навчання та виховання за допомогою непараметричних критеріїв.

Ключові слова: середнє арифметичне, дисперсія, коефіцієнт кореляції, t-критерій Стюдента.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [9, 10]

Тема 2. Форми подання та інтерпретації результатів дослідження

Форми подання результатів дослідження: таблиці, діаграми, графіки, схеми. Специфіка вибору форми подання результатів дослідження.

Правила оформлення результатів наукового дослідження. Інтерпретація результатів дослідження. Написання висновків стосовно результатів дослідження.

Ключові слова: таблиці, діаграми, графіки, схеми, інтерпретація результатів.

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 4, 6, 11]

Тема 3. Науково-дослідна робота студентів

Сутність науково-дослідної роботи студентів. Реферат, курсова, дипломна, магістерська робота. Загальні рекомендації щодо оформлення кваліфікаційних робіт. Вимоги до формулювання назви кваліфікаційних робіт. Вимоги до формулювання складових роботи. Особливості співвідношення розділів у кваліфікаційній роботі. Формулювання висновків до розділів і загальних розділів. Вимоги щодо форматування роботи. Особливості використання наукового стилю мовлення в науково-дослідній праці: вимоги до наукового стилю. Основні вимоги до реферування та цитування літератури. Поняття про авторські права.

Ключові слова: науковий стиль мовлення, культура оформлення наукової роботи, кваліфікаційна робота.

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 4, 6, 11]

Тема 4. Презентація наукових робіт

Особливості представлення результатів науково-дослідної роботи. Поняття про наукову статтю та її структуру. Тези доповіді на науковій конференції. Особливості підготовки наочного матеріалу для захисту результатів дослідження: комп'ютерні презентації, слайдові доповіді, стендові доповіді. Особливості оформлення науково-дослідних робіт. Імідж та мовлення доповідача. Логіка побудови наукової доповіді.

Ключові слова: стаття, тези, доповідь, презентація.

Рекомендована основна література [2, 4]

Рекомендована додаткова література [7, 8, 10]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль ...	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20

Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
	Разом	-	76	-	93
Максимальна кількість балів: 169					
Розрахунок коефіцієнта: $169 : 100 = 1,69$; $K = 1,69$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовний модуль І. Організація наукових досліджень

Тема 1. Сутність науки як сфери людської діяльності (3 год.)

Завдання: створити словник термінів наукового пізнання (20 визначень). Вказати використані джерела.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень (2 год.)

Завдання: зробити конспект наукового першоджерела (теми, параграфу, глави, розділу). Вказати джерело, автора, опрацьовані сторінки. Конспект подати разом з ксероксом або електронним варіантом першоджерела.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 3. Емпіричне дослідження (2 год.)

Завдання: розробити методологічний апарат власного наукового дослідження базового поняття зі спеціальної педагогіки або логопедії: тема, мета, об'єкт, предмет, робоча гіпотеза, завдання, етапи та методи дослідження.

Форма подання: у вигляді таблиці, структурованого опису.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Змістовний модуль II. Прикладні аспекти наукової роботи

Тема 1. Методи математичної статистики (3 год.)

Завдання: самостійно застосувати методи первинної обробки даних. Обрахувати ряд з довільних 10 чисел (можна припустити, що це успішність у навчанні 10 учнів): середнє арифметичне, дисперсію, моду, медіану. Інтерпретувати отримані данні.

Форма подання: у вигляді таблиці, опису.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 2. Форми подання та інтерпретації результатів дослідження (3 год.)

Завдання: створити теоретичну модель/схему/ментальну карту базових понять, компонентів тощо стосовно обраної теми наукового дослідження. Обґрунтувати думку.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, карти.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 3. Науково-дослідна робота студентів (2 год.)

Завдання: Складіть список джерел з заданої теми наукового дослідження та оформите його відповідно вимогам. В списку мають бути фундаментальні праці, статті за останні 5 років, інтернет-джерела, іноземні видання. Загальна кількість 10 джерел.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, опису.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування обраних джерел – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 4. Презентація наукових робіт (3 год.)

Завдання: на основі наукової статті за темою дослідження створити тези доповіді (до 2 сторінок); подати ксерокс чи електронний варіант статті та надруковані тези доповіді; підготувати презентацію (до 5 слайдів) обраного наукового дослідження на основі здійсненого теоретичного аналізу.

Форма подання: у вигляді структурованого опису, презентації.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.
Письмова форма: створення ментальних карт базових понять.

Критерії оцінювання:

1. Здатність продемонструвати вміння пошуку наукової інформації та її використання для розкриття базових понять – 10 балів;
2. Здатність продемонструвати критичне мислення у процесі структурування та коректність використання під час створення ментальних карт – 10 балів;
3. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення – 5 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.
Письмова.

Критерії оцінювання завдань

За перше завдання (репродуктивного характеру) – тах 10 балів за правильну відповідь, яка демонструє знання і розуміння теоретичного матеріалу.

За друге завдання (аналітичне) – тах 10 балів за правильну, розгорнуту відповідь, з наявним аналізом та аргументацією власної позиції щодо змісту питання.

За третє завдання (практичне) – тах 20 балів за правильну, розгорнуту відповідь, яка на достатньо високому рівні презентує сформованість у студента навичок самостійної наукової діяльності у процесі презентації власної думки і обраних позицій щодо наукової роботи.

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Питання репродуктивного і аналітичного характеру

1. Розкрити сутність науки як сфери людської діяльності.
2. Розкрити сучасну класифікацію наукових досліджень.
3. Розкрийте сутність методології теоретичних та емпіричних досліджень.
4. Розкрийте сутність алгоритму роботи із джерелами інформації та логіку їхнього використання в науково-дослідній роботі.
5. Охарактеризуйте основні структурні компоненти емпіричного психолого-педагогічного дослідження.
6. Розкрийте основні підходи до ефективної презентації наукових робіт (на вибір студента).
7. Охарактеризуйте методи первинної та вторинної статистичної обробки результатів, форми подання і інтерпретації результатів дослідження.

8. Розкрийте сутність науково-дослідної роботи студентів (реферат, курсова, дипломна, магістерська робота) та визначте загальні рекомендації щодо оформлення кваліфікаційних робіт.
9. Дайте визначення основних передумов та етапів здійснення педагогічного дослідження.
10. Дайте визначення основним критеріям ефективності науково-педагогічного дослідження.

Питання практичного характеру

1. Створіть теоретичну модель/схему/ментальну карту базових понять, компонентів тощо стосовно обраної теми наукового дослідження. Обґрунтуйте власну думку.
2. На основі наукової статті за запропонованою темою дослідження створіть тези доповіді та підготуйте опорну схему презентації.
3. За запропонованою темою наукової роботи визначте об'єкт, предмет, мету, завдання дослідження.
4. За запропонованою темою наукової роботи складіть загальну схему науково-педагогічного дослідження.

6.6.Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни «Основи психолого-педагогічних досліджень»

Разом: 60 годин: 14 годин – лекції, 8 години – практичні заняття, 6 годин – семінарські заняття, 10 годин – семестровий контроль, 18 годин – самостійна робота, 4 години – модульні роботи.

Модулі	Модуль I			Модуль II			
Назва модуля	ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ НАУКОВОЇ РОБОТИ			
Кількість балів за модуль	76 (балів)			93 (балів)			
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)
Теми лекцій (1 бал за відвідування)	Сутність науки як сфери людської діяльності	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	Емпіричне психолого-педагогічне дослідження	Методи математичної статистики	Форми подання та інтерпретації результатів дослідження	Науково-дослідна робота студентів	Презентація наукових робіт
Семінарські			1 (1+10 балів)			2 (1+10 балів)	3 (1+10 балів)
Семінарські заняття			Емпіричне психолого-педагогічне дослідження			Науково-дослідна робота студентів	Презентація наукових робіт
Практичні	1	2		3	4		
Практичні заняття	Сутність науки як сфери людської діяльності	Інформаційне забезпечення наукових досліджень		Методи математичної статистики	Форми подання та інтерпретації результатів дослідження		
Бали	1+10 балів	1+10 балів		1+10 балів	1+10 балів		
Самостійна робота	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)
Види поточного контролю	Модульний контроль 1 (25 балів)			Модульний контроль 4 (25 балів)			
	Всього: 169 = 169: 100, коефіцієнт 1,69						

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження. Методичні поради молодим науковцям / С. У. Гончаренко – Київ–Вінниця: ТОВ фірма «Пранер», 2010. – 308 с.
2. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / В.В. Ковальчук., Л.М. Моїсєєв. – К.: Професіонал, 2005. (бібліотека університету)
3. Колесников О. В. Основи наукових досліджен: навч. посіб. – 2-ге вид. випр. та доп.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/kolesnykov_osn_met_dos.pdf
4. Сисоєва С. О. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти : навч-метод. посіб. / С. О.Сисоєва, Т. Є. Кристопчук. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 460 с.
5. Тищенко В. В. Стан та перспективи наукових досліджень у галузі логопедії в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.logopediya.com.ua/logopedampraktikam/76-2011-05-09-13-17-11>.

Додаткова:

1. Важинський С.Е. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
2. Дружинин В. Н. Структура и логика психологического исследования / Дружинин В. Н. – М.: ИП РАН, 1994. (бібліотека університету)
3. Євдокимов В.І. Педагогічний експеримент: навчальний посібник для студентів педагогічних вузів / В.І.Євдокімов, Т.П. Агапов, І.В. Гавриш, Т.О. Олійник. – Харків: «ОВС», 2001. – 148 с. (бібліотека університету)
4. Методология и методы психолого-педагогического исследования: учеб. пособие для студ. пед. учеб. заведений / С.Я.Харченко, Н.С.Кратинов, В.А.Кратинова. – М.: Академия, 2001.
5. Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: підр. / Н.М. Кушнарєнко, В.М. Шейко. – К.: Знання, 2006. (бібліотека університету)
6. Основи наукових досліджень : науково-допоміжний бібліографічний показник / Сумський державний педагогічний університет, наукова бібліотека ; укладачі: І. О. Железняк, В. В. Косенко ; редактор В. В. Косенко ; передмова В. В. Косенко. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 284 с.
7. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студентів спеціальності 6.03050901 “Облік і аудит” / Укладачі доцент, к. е. н. Дерій В.А., викладач Римар Г.А. – Тернопіль, 2012. – 127 с.

8. Основи наукових досліджень : опорний конспект лекцій / уклад.: О.Л. Шерстюк. – К. : КНТЕУ, 2009. – 24 с.
9. Поздеев В.А. Організація та методика науково-дослідної діяльності: підр. / В.А. Поздеев – К.: КМПУ, 2007. (бібліотека університету)
10. Руденко В. М. Математична статистика. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 304 с.
11. Чмиленко Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» / Ф.О. Чмиленко, Л.П. Жук. – Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.
12. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навч. пос. / Г.С. Цехмістрова, В.М. Шейко. – К.: Знання, 2006. (бібліотека університету). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-96.html>

9. Додаткові ресурси (за наявності)

<http://www.mon.gov.ua> Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України

<http://www.nas.gov.ua/> Офіційний сайт Національної академії наук України

<http://www.nbuv.gov.ua/> Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського